

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

XIII. Ioan. Tritem. Abbas Sancti Iacobi Herbipolensis, Ioanni Damio
Curtesio, confessori sanctimonialium in Nouocastro prope Heidelbergam,
Salutem.

urn:nbn:de:0128-1-17336

vicina tibi sunt Nuremberga. Si ueris uicini
 reui, ut duo vel tria operum meorum m
 on, iocis & faceris plenum, quod malis
 a spernatur uicinos, non integrum in
 ne verborum nimium esse nugis formide
 sem theologum tui amantissimum in co
 orationem, opusculum vnum carminum
 nus. Quatuor lucubratiōni meorum ut
 quatuor & triginta continentur opuscula
 inia mittam ad te, cum mihi certum d
 Canter, medicus Frisus, communi ueni
 Deum. Vale & ora pro me. Ex Herbi
 1506.

BI HERBIPOLENSIS, QUONIAM
 erio Sycambro amico suo
 Salutem.

ubito. Sin autem ipse non gaudeo, nec tu
 lebis. Gaudeo uero quod inuidiam meo
 m monachorum meorum tandem meo
 rum contrarios meo proposito meo
 e oactus sui. Euali miseris, in gratia, d
 spero, qui ierum, in quo & saluti propo
 e scripturarum. Doleo autem quod bonos
 eferere oportuit: quamquam & ipsi u
 uorum consortio grauantur. Melancholice
 od multi essent, qui meo delectarentur
 omnibus aduersitatibus meis hoc, melanc
 uam deferere, sed religionis sacra propo
 re. Vnde, quod tibi in aurem circumu
 leuiebant, tanto magis Dei gratiam in
 lio multorum nobilium & principum in
 em, omnem penitus neglexerim uicium
 dine mentiendi deprauatas mouerunt
 in fuerunt. Re autem uera, totius potes
 ssimo Principi Palarino bene fauissim
 manifeste pluribus constat. Ducem Cyno
 , quod eo tempore luce clarus patuit, qui
 nes præda & incendio Nagaium? detra
 non solum Cynonoti, sed etiam quidam
 oguntinus, & montis sancti Ioannis Ratis
 etro semper annis mansuetissimum prin
 it, non cessarunt. Mihi quoque & noce
 onam, animo ferentes iniquissima quo
 Cum anno tertio & quingentesimo
 Francfordiam in mensis Octobri conuen
 ocaturum adesse in curia Serenissimi principis
 derant Raymundus Cardinalis sancte Ma
 runc Legatus, & Hermannus Coloboni
 rensis Archiepiscopi. Commentis enim
 inale quater, & bis ab archiepiscopo Colo
 nis in recessu meo pulcherrimis deo tempore
 ates hæc præfati abbates & monachi, nihil
 aliud potuissent, maledictis me persequi
 cepe

ecceperunt, fulminantes, quæ minime dicebant claustrales. Omnipotens indulgeat eis quo
 nam eorum inuidia totius mali quod passus sum occasionem dedit. Nisi enim temerariis
 fauissent ausibus, nunquam fratres mei contra me in apertum cornua sumpsissent. Sed va
 dapt hæc in obliuionem sempiternam, & reddat nobis in futura retributione iustorum
 patientiæ fructum, qui uirtutem tolerantiae dedit. Si quid habet Veldicus noster operum
 suorum quod imprimi velit, emunctatum mittat ad nos, & operam dabimus ut quanto
 tius imprimatur. De tuis quoque opusculis mitte quicquid uolueris imprimendum, & di
 ligentiam nostram comperies. Multa Rogeri paucis annis scripsisti opuscula die nocteque,
 nihilominus onera comportans canonicæ religionis, de quo plures sane mirantur. Laudo
 10 & commendo tuorum sedulitatem studiorum, collaudarem amplius si omisissis seculari
 bus ad spiritualia te conferres. Centum ferme iam & quadraginta lucubrasti opuscula, in
 ter quæ sunt paucissima (nescio tamen si sint aliqua) quorum lectio, uel ædificet ad fidem,
 uel mentem promoueat in spiritualis exercitii deuotionem. Oro te mi Rogeri transfer
 scribendi propositum, & qui hæcenus multa scripsisti filiis mundi, deinceps iam aliquid
 ædico cultoribus Dei. Non semper decent puerorum carmina uirum, studia ætati compa
 randa sunt, & iuxta factum sancti Christophili, uirum euacuare oportet ea quæ uidentur
 paruulorum. Ingenio uales simul & facilitate scribendi, non satis est nisi talia scribas, quæ
 uel ad cognitionem, uel ad amorem summi boni, quod Deus est proficiant lectoribus, ti
 bique mercedem parent in futuro. Vale Deum orans pro nobis. Ex Herbipoli 18. die mens
 20 sis Decembris. Anno Christianorum 1506.

XIII.

IOAN. TRITEM. ABBAS SANCTI IACOBI HERBIPOLENSIS, IOANNI
 Damio Curteso, confessori sanctimonialium in Nouocastro prope
 Heidelbergam, Salutem.

EX literis tuis, frater charissime, iam factus sum certior, & forma electionis quæ fuerit, &
 quis in locum mei abbas Spanhemensis cenobii sit electus. Nonne dudum prædixi
 30 Melantium priorem anhelare ad abbatiam, & propterea studiose omnes excogitasse mo
 dos & uias, quibus inducerer, aut saltem prouocarer ego ad resignationem. Quod ambitio
 se concupuit adeptus est, uiderit ipse quibus medijs, quoniam iustus est Dominus Deus,
 qui humilibus dat gratiam, & superbis tumidisque resistere consueuit. Imputandum est uis
 itatoribus stultis & inexpertis, qui negotium electionis arduum male ordinarunt. Et ut a
 gnoscas quæ mihi perperam gesta in electione huiusmodi uideantur, ex tuis quæ notau
 imus literis per ordinem replicabimus. Et primo quidem posteris malum uisitatores reli
 quere uestigium, quo sæculares pro consilio in tempore electionis ad monasterium uoca
 uerunt cum tanto apparatu in malum exemplum, quod nec antea est factum, nec ut fieret
 iam fuit necessarium, nisi forsitan in consilio trium fabarum schismatis metuisent ebul
 40 litionem. Deinde cum scire manifeste potuissent, nullum ea uice inter fratres in electione
 tunc præsentem, ad curam pastoralis sollicitudinis extitisse idoneum, quare diem electionis
 non prorogarunt, donec adesse compellerentur absentes? Aut si omnino cõplacere Prin
 cipi Cynonotorum uolebant, ut quanto uis inuenerent abbatem, quare non elegerunt
 quempiam uidecunquẽ idoneum? Quinque in electione monachi conuentuales dun
 taxat affuerunt, cæteris, & te quidẽ similiter ex indignatione factorũ absentibus, factaq; in
 ter se conspiratione iurauerunt, nullum se recepturos in abbatem, nisi in eorum numero
 50 quinario contentum. Hac per uisitatores conspiratione admissa, dubium esse non po
 tuit, præter Melantium neminem futurum abbatem. Qualis est ista monachorum e
 lectio, in qua spiritui sancto uia præcluditur, & omnium uota eligentium contra nor
 mam æquitatis malitiose restringuntur? Tali modo in abbatem electus est prior, qui nihil
 unquam libentius quam nostram cessionem audiuit, dolo & fraudulentia plenus, quem
 contra intentionem sanctissimi patris nostri Benedicti non dubitamus ordinatum. Vitiis
 enim suis consentientem elegerunt abbatem, desidem, pigrum, accidiosum, & nullum
 pro regulari disciplina zelum habentem, nisi iam deinceps forsitan Dei miseratione ad
 meliora consurgat, quod ut fiat, continuis DEVM precibus orare non desistemus. Nam
 ut uerum fateamur, non odimus hominem quamuis multa mala susceperimus ab eo,
 sed eius uita merito satis detestatur, quæ nisi emendauerit, pastor inutilis erit. Hominem

noſti, propterea non eſt opus vt multa de illo ſcribamus. Quare nobis diem electionis nō ſignificauerūt in tempore, vt pro directione & conſilio fuiſſemus etiam præſentes. Si quis homo ſcire mores hominum poteſt; nullus monachorum Spanhemem. nobis fuit ignotus. Sciens autem prior Melantius quanta in nos commiſerit mala, præſentiam noſtram horruit, meruens abbatiam ſe non poſſe conſequi, ſi noſtro fuiſſet conſilio electio celebrata. Ergo viſitatoribus aſſignetur ſi quod malum hanc electionem fuerit ſubſecutum, qui nos aduocare cum debuiffent neglexerunt. Receſſiſſe illos cum indignatione ſcribis uenientem loco inſtituere abbatem nequiuerunt. Nō miramur quod fratrum conſpiratione præuenti, cōde ac machinatione præuenti, cum ambo ſatis earum actionū, quas præſumplerant penitus ſint inexerti. Alter enim Selgenſtatenſis abbas domi cōſiſtere aſſuerus; nunquam in cauſis ordinis publicis fuit conuerſatus. Alter vero montis epiſcopi abbas quid eſt niſi vter ſine intellectu, commeaſationibus & poculis inflatus; qui ſtulta & imperita blatteratione quicquid aggreditur confundere & inuertere conſuevit. Sed ea quæ facta ſunt tractare non valentes, ſilentio tranſeamus. Potens enim eſt Dominus Deus per miſericordiam ſubleuare iacentem, vt electus ipſe, de quo iam nullus videtur eſſe contentus, gratia in eo proficiente diuina, melior fiat multo quam aliquis poterat æſtimare. Nec noſtra de erit cohortatio, ſed quam primum nobis certi fuerit copia nunciū, ipſum literis noſtris pro Chriſti amore prouocare ad meliora curabimus. Vale. Ex Herbipoli decima quarta die menſis Ianuarii, Anno Chriſtianorum 1507.

XIII.

IOACHIM DEI GRATIA MARCHIO BRANDENBYRGENSIS,
princeps elector, Ioan. Trit. ab. S. Jacobi Herbipolen. Salutem.

REVERENDE pater amantiffimeque præceptor, gratioſo tibi congratulamur affectu de noua quam nuper accepſti abbatia, in qua vt ſperamus quietem habeſis maiorē quam in Spanheim te habuiſſe conſtat. Deo cunctipotenti deuote humiliterque ſupplicantes, vt paternitatem tuam in eadem pro ſua ſanctiſſima voluntate, non ſecus quam tibi ex animo fauemus, ſanum felicemque diu conſeruet & incolumem. Scire vehementer cupimus quid factum ſit de præceptore tuo Libanio, vtrum adhuc viuat, aut rebus exceſſerit humanis. Quod ſi mortuus, paternitatem tuam attente rogamus, vt pro librorum eius acquisitione nō dormiat. Scis enim quam nobis ſint vtilis & neceſſarii. In vltimis tuis ad nos literis promiſiſti, te quanto poſſes citius perfecturum ea quæ poſtulauimus a danda per te, rogamus vt more tuo diligentiam adhibeas, moxque vt conſignata perfecteris, conducto ſideli nuncio pro noſtro ſalario nobis mittere quantoſius non pigriteris. Mitimus tibi, o decus noſtrum, tonnam vnā ſalfatorum luciorum, & duas hallectium, quæ vt grato ſuſcipias animo, non pro munere ſed pro noſtri memoria rogamus. Sturionis autem & eſocis copiam hac vice habere nequiuiſimus, alias etiam tibi libentiſſime ea miſiſſemus. Quicquid enim boni paternitati tuæ impēdere poterimus, ſingulari fauore parati ſumus, quod vt faciamus, tua ſidelitas, diligentia, & munificentia nobis exhibitæ copioſe promerentur. Nam merito ingrati tudinis argueremur vitio, ſi tuorum erga nos benefactorum obliuiſci videremur. Feruentiſſimo autem deſiderio tuum ad nos reditum circa feſtum Pentecoſtes, aut ſi fieri poſſet citius exoptamus, quod vt ſine tuo fiat incommodo diligenter curabimus. Habemus enim multa cum tua paternitate conferenda, quæ literis commendare non poſſumus. Vt autem pro hoc ipſo negotio conuenientem ad Dominum tuum Epiſcopum noſtrumque amicum habeas acceſſum, cum ſine illius conſenſu venire nequeas, tibi noſtras ad illum literas mittimus, in quibus vt nobis pro tuo ad nos reditu conſentiat diligentius oramus, nullatenus dubitantes, quin tua paternitas pro impetratione huius negotii diligentiffime nobis apud eundem amicum noſtrum cooperabitur. Quicquid impetraueris tandem nobis per nuncium expenſis noſtris conducendum reſcribere velis, & habeſis nos tibi ad votum gratificaturos in omnibus. Valere tuam paternitatem quam feliciffime optamus. Ex Vrſulo noſtro in die ſancti Anthonii abbatis manu noſtra propria. Anno dominicæ incarnationis milleſimo quingenteſimo ſeptimo.

Ad has